

Pan
Waldemar Pawlak
Minister Gospodarki

INTERPELACJA POSELSKA

Analiza całokształtu zagadnień związanych z pozyskiwaniem i zagospodarowaniem metanu uwalnianego w trakcie prowadzenia dolowych robót górniczych w kopalniach węgla kamiennego, wskazuje na potrzebę zmiany przepisów w zakresie pozyskiwania i wykorzystywania metanu w gospodarce. Powyższe zagadnienie wielokrotnie sygnalizowane było przez przedstawicieli sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce

System przepisów regulujących kwestie związane z pozyskiwaniem i wykorzystaniem metanu w gospodarce nie jest spójny. Generalnie metan nie jest traktowany jako odnawialne źródło energii, chociaż:

1. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 21 października 2005 r. „w sprawie udzielania pomocy na wspieranie inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii” (Dz. U. Nr 219 poz. 1857), wymienia budowę lub przystosowanie istniejących instalacji energetycznych do wykorzystywania metanu pochodzącego z odmetanowania kopalń węgla kamiennego, na którą jest możliwe uzyskanie pomocy publicznej. Jednak inne przepisy w tym Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 grudnia 2005 r. „w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej oraz zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii” (Dz. U. Nr 261 poz. 2187, z późn. zm.) nie wspomina o energii elektrycznej wytwarzanej z metanu z odmetanowania kopalń.

Metan pochodzący z odmetanowania jest gazem, który jest uwalniany przy prowadzeniu dolowych robót górniczych, dla zapewnienia bezpieczeństwa tych robót musi być bezwzględnie ujmowany z wyrobisk podziemnych. Ujmowane mieszanki metanowo - powietrzne nie posiadają cech handlowych i mogą być wykorzystywane wyłącznie w przystosowanych lub nowo wybudowanych instalacjach przemysłowych. Alternatywą jest emisja do atmosfery, stąd bardzo ważne jest stworzenie warunków prawnych zachęcających inwestorów do realizacji przedsięwzięć gospodarczych tak w obszarze zwiększenia ujęcia gazu z odmetanowania, co poprawi bezpieczeństwo w kopalniach, jak i budowy instalacji energetycznych wykorzystujących to paliwo, do produkcji energii elektrycznej i ciepła. Pragnę również nadmienić, że w przyszłości będzie możliwe także wykorzystanie metanu z powietrza wentylacyjnego do produkcji energii elektrycznej i ciepła. Inwestycje związane z przedmiotowym zagadnieniem należą do kapitałochłonnych, gdyż składa się na nią szereg zagadnień: urządzenia pod ziemią, system odzysku metanu na powierzchni, system przesyłu na duże odległości w tym również w wyrobiskach dolowych, instalacje utylizujące i szereg innych. Najważniejszym jednak aspektem jest niewątpliwie wpływ takich – kompleksowych instalacji na zapewnienie ciągłego bezpieczeństwa dla prowadzonych prac pod ziemią.

2. W prawodawstwie europejskim (np. w Niemczech: „Ustawa o Priorytecie Energii Odnawialnych” (EEG), Bundesgesetzblatt I nr 40 z dnia 21.07.2004 str. 1918), energia elektryczna wytworzona na bazie gazu z odmetanowania (określanego jako gaz kopalniany) otrzymała te same przywileje jak wytworzona w odnawialnym źródle. Wynika to z faktu, iż utylizacja metanu poprawia bilans dwutlenku węgla i metanu wydzielanego do atmosfery bez utylizacji, tak więc znajduje zastosowanie większość zapisów ustawy o Przewadze Energii Odnawialnych.
3. Dyrektywa 2001/77/EC w art. 6 daje bezsporną możliwość w ograniczaniu barier regulacyjnych i pozostałych w odniesieniu do rozwoju produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, pozwala również zapewnić obiektywność i przejrzystość oraz brak dyskryminacji w obowiązujących zasadach oraz uwzględnianiu różnych technologii źródeł energii odnawialnej.

Uwzględniając powyższe propozycje zmian legislacyjnych – mających na celu przyznanie energii elektrycznej produkowanej z metanu uwalnianego i ujmowanego przy dołowych robotach górniczych w kopalniach węgla kamiennego przywilejów takich jak energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych – pozwolą zrealizować cele wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska, zgodnie z Traktatem Ustanawiającym Wspólnotę Europejską.

Zmiany winny dotyczyć zapisów w art. 9a Ustawy Prawo Energetyczne, wprowadzając dodatkowy zapis odnośnie metanu uwalnianego i ujmowanego przy dołowych robotach górniczych w kopalniach węgla kamiennego.

Aktualne brzmienie Ustawy Prawo Energetyczne:

- Art.9a 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub jej obrotem i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym, przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązane, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 9:
- 1) uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectwo pochodzenia, o którym mowa w art. 9e ust. 1, albo
 - 2) uiścić opłatę zastępczą, obliczoną w sposób określony w ust. 2.

6. Sprzedawca z urzędu jest obowiązany, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 9, do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii przyłączonych do sieci znajdujących się w obszarze działania sprzedawcy z urzędu, oferowanej przez przedsiębiorstwa energetyczne, które uzyskały koncesje na jej wytwarzanie; zakup ten odbywa się po średniej cenie sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit.b.
7. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem ciepłem i sprzedające to ciepło jest obowiązane, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 9, do zakupu oferowanego ciepła wytwarzanego w przyłączonych do sieci odnawialnych źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w ilości nie większej niż zapotrzebowanie odbiorców tego przedsiębiorstwa, przyłączonych do sieci, do której są przyłączone odnawialne źródła energii.

9. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres obowiązków, o których mowa w ust. 1, 6 i 7, oraz obowiązków potwierdzania danych, o którym mowa w art. 9e ust. 5, w tym:
 - 1) rodzaje odnawialnych źródeł energii,

- 2) parametry techniczne i technologiczne wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii,
- 3) wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości energii elektrycznej lub ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii za pomocą instalacji wykorzystujących w procesie wytwarzania energii nośniki energii, o których mowa w art. 3 pkt 20, oraz inne paliwa,
- 4) miejsca dokonywania pomiarów ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii na potrzeby realizacji obowiązku potwierdzania danych, o których mowa w art. 9e. ust 5,
- 5) wielkość i sposób obliczania udziału energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii, wynikającej z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, o których mowa w art. 9e. ust. 1, w sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, w okresie kolejnych 10 lat,

Proponowane zmiany do Ustawy Prawo Energetyczne w następujących pozycjach artykułu 9a.:

- a) W ust. 1 pkt 1) dodać zapis :
 „... lub z metanu uwalnianego i ujmowanego przy dołowych robotach górniczych w kopalniach węgla kamiennego, albo”
- b) W ust. 6 dodać zapis :
 „... wytworzonej w odnawialnych źródłach energii oraz z metanu uwalnianego i ujmowanego przy dołowych robotach górniczych w kopalniach węgla kamiennego, przyłączonych”,
- c) W ust. 7 dodać zapis:
 „... wytwarzanego w przyłączonych do sieci odnawialnych źródłach energii oraz z metanu uwalnianego i ujmowanego przy dołowych robotach górniczych w kopalniach węgla kamiennego, znajdujących się....”
- d) W ust. 9 pkt 2) dodać zapis:
 „... wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii oraz z metanu uwalnianego i ujmowanego przy dołowych robotach górniczych w kopalniach węgla kamiennego,...”
- e) W ust. 9 pkt 3) dodać zapis:
 „... o których mowa w art. 3 pkt 20, z metanu uwalnianego i ujmowanego przy dołowych robotach górniczych w kopalniach węgla kamiennego, ...”
- f) W ust. 9 pkt 4) dodać zapis:
 „... wytworzonej w odnawialnych źródłach energii oraz z metanu uwalnianego i ujmowanego przy dołowych robotach górniczych w kopalniach węgla kamiennego,....”
- g) W ust. 9 pkt 5) dodać zapis:
 „... wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii oraz z metanu uwalnianego i ujmowanego przy dołowych robotach górniczych w kopalniach węgla kamiennego,”

Powyższa zmiana wpłynie na uporządkowanie systemu przepisów, zwiększy efektywność pozyskiwania metanu, a tym samym poprawi bezpieczeństwo w kopalniach węgla kamiennego, wpłynie korzystnie na inwestycje w dziedzinie odmetanowania kopalń i wykorzystywania tego paliwa w układach energetycznych, a biorąc również pod uwagę istotny aspekt ekologiczny - zmniejszy emisję gazów cieplarnianych, w którym metan ma również swój decydujący udział.

W związku z powyższym kieruję zapytanie – czy uwzględniając przedstawione dane – widzi Pan możliwość i skieruje w/w propozycje zmian legislacyjnych do dalszych prac, mających na celu przyznanie energii elektrycznej produkowanej z metanu uwalnianego i ujmowanego przy dołowych robotach górniczych w kopalniach węgla kamiennego przywilejów takich jak energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych?

Z poważaniem
Adam Gawęda